

Äldrenämnden  
**Protokoll**

Datum:  
2023-02-16

## **Äldrenämndens protokoll torsdagen den 16 februari 2023**

### **Plats och tid**

Stadshuset, Kommunfullmäktigesalen, klockan 13:00–16:15

### **Paragrafer**

9–22

### **Justering**

Uppsala kommun använder sig av en avancerad elektronisk underskrift för justering av beslutsprotokoll. Denna återfinns på en separat sida sist i protokollet.

### **Protokollförare**

Peter Jernberg, nämndsekreterare

## Närvarande

### Beslutande

Tobias Smedberg (V), ordförande  
David Ling (MP)  
Jonas Segersam (KD)  
Hilde Klasson (S)  
Soraja Nadimpour (S)  
Fredrik Dürichen (S)  
Ingrid Nordlander (V)  
Cecilia Forss (M)  
Ulf Stjernefeldt (M)  
Anders Sehlin (SD)  
Agneta Sundström (S)  
Rigmor Stenmark (C)  
Lena Sandström (M)

### Ej tjänstgörande ersättare

Karin Bennemo (V)  
Carina Kumlin (UP)  
Margit Borgström (KD)

### Övriga närvarande

Lenita Granlund, förvaltningsdirektör  
Åsa Markström, stabschef  
Yvonne Jonsson, Rasmus Sundström och Heikki Syrjäpalo, avdelningschefer  
Magnus Bergman-Kyllönen, ekonomichef  
Rikard Sörell, strategisk ekonomichef sociala verksamheter  
Jennie Eklund, tf. HR-chef  
Cecilia Ekdahl, kommunikationsansvarig  
Johan Eikman och Rasmus Wennström, enhetschefer  
  
Peter Jernberg, nämndsekreterare

### *Deltar vid föredragning*

Lena Sjöberg, Maria Wallander och Daniel Rosenfeld, strateger  
Daniel Karlsson, utredare  
Susanne Söderberg, samverkanschef

## Nämndutbildning

Äldrenämnden inleder sammanträdet med ett utbildningspass.

### 1. Brandskydd och utrymning i Stadshuset

Nämndsekreteraren går igenom brandskydd och utrymning av Stadshuset.

### 2. HSVO

Förvaltningens samverkanschef och närvårdsstrateg föreläser om samverkansstrukturen mellan Region Uppsala och länets kommuner inom hälsa, stöd, vård och omsorg.

---

## § 9

### Val av justerare samt justeringsdag

Äldre nämnden utser Jonas Segersam (KD) att justera dagens protokoll tillsammans med ordföranden den 27 februari 2023.

---

## § 10

### Fastställande av föredragningslista

Äldrenämnden fastställer utsänd föredragningslista med tillägg av **Byte av dag och tid för nämndens sammanträde i maj** som nytt beslutsärende efter punkt 12.

## § 11

### Äldrenämndens årsbokslut 2022

#### ALN-2021-00615

##### Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** fastställa nämndens ekonomiska årsbokslut 2022,
2. **att** godkänna nämndens sammanställda analys 2022,
3. **att** godkänna uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag och nämndens åtgärder 2022,
4. **att** godkänna nämndens årsrapport 2022, samt
5. **att** överlämna det ekonomiska bokslutet och övrig uppföljning till kommunstyrelsen.

##### Sammanfattning

Äldrenämndens årsbokslut 2022 innefattar både nämndens ekonomiska bokslut och en bedömning av hur nämnden har uppnått de inriktningsmål och uppdrag som tilldelats nämnden av fullmäktige.

År 2022 redovisar äldrenämnden en negativ avvikelse mot budgetramen på 9 miljoner kronor vilket innebär ett underskott på 0,4 procent av budgetramen.

Äldrenämnden bidrar i hög grad till måluppfyllelse i samtliga inriktningsmål. Bedömningen är att nämnden som helhet lyckats gott med ansvaret för sitt grunduppdrag under året.

Förvaltnings utredare, strateg och ekonomichef föredrar ärendet för nämnden.

### Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 1 februari 2023.
- Bilaga 1, Bokslut 2022
- Bilaga 2, Äldrenämndens sammanställda analys inför Uppsala kommuns årsredovisning
- Bilaga 3, Verksamhetsplan och budget 2022–2024 – Årsbokslut 2022
- Bilaga 4, Årsrapport avtals- och uppdragsuppföljning – 2022

### Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

### Särskilda yttranden

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M) och Rigmor Stenmark (C) anmäler ett särskilt yttrande:

Som en bilaga till ärendet finns Årsrapport avtals- och uppdragsuppföljning – 2022. Genomgående framgår att det är verksamheterna i egen regi som har störst brister. Det föranleder en viktig fråga om hur det systematiska kvalitetsarbetet fungerar i egenregi. Av detta framgår ganska lite i ärendet.

Vi anser att kvalitén inom äldreomsorgen behöver stärkas generellt, och vi hade en mängd förbättringsförslag i vårt gemensamma förslag till mål och budget för 2023. För 2022 hade vi olika budgetar för våra olika partier, men gemensamt för oss alla är att vi anser att kvalitén i verksamheten är överordnad driftsformen.

För vänstermajoriteten tycks det vara just driftsformen som är i fokus i stället för att i högre grad samverka med organisationerna och näringslivet som har verksamhet som riktar sig till äldre.

Ett stort problem är också ekonomin i verksamheten. Denna försämras kraftigt genom att cirka 100 platser i särskilda boenden i den egna regin står tomma, platser som nämnden betalar för (till skillnad från de cirka 100 platserna i fristående regi som enligt LOV inte debiteras kommunen). Styret borde för länge sedan tagit krafttag för att få bort den här kostsamma överkapaciteten, men även i detta fallet har ambitionen att kommunal regi prioriteras framför fristående varit styrande för bristen på åtgärder.

## § 12

# Internkontrollplan 2022 – uppföljning årsbokslut

## ALN-2021-00662

### Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** godkänna uppföljning av internkontrollplan 2022 enligt ärendets bilaga, samt
2. **att** överlämna den till kommunstyrelsen.

### Sammanfattning

I omsorgsnämndens internkontrollplan finns kontrollmoment inom fyra områden:

- system och rutiner,
- efterlevnad av regler, policyer och beslut,
- oegentligheter, mutor och jäv, och
- finansiell kontroll.

Kontrollmomenten inom dessa områden granskas och rapporteras vid olika tidpunkter på året; per april, per augusti och per december. Denna avrapportering innehåller en sammanfattning av samtliga granskningar och förslag på åtgärder utifrån granskningarna.

Förvaltningens strateg föredrar ärendet för nämnden.

### Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 20 januari 2023
- Bilaga, Avrapportering av internkontrollplan för 2022 – För Äldrenämnden

### Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

## § 13

# Verksamhetsplan 2023 med plan för 2024–2025

## ALN-2023-00058

### Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** fastställa verksamhetsplan 2023 med plan för 2024–2025,
2. **att** fastställa budget för 2023,
3. **att** fastställa uppföljningsplan för 2023, samt
4. **att** överlämna dessa till kommunstyrelsen.

### Deltar inte i beslutet

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M), Ulf Stjernefeldt (M), Rigmor Stenmark (C) och Lena Sandström (M) deltar inte i beslutet.

Anders Sehlin (SD) deltar inte i beslutet.

### Sammanfattning

Äldrenämndens verksamhetsplan och budget beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2023 med plan för 2024–2025.

Nämnden följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, per augusti och årsbokslut. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sitt verksamhetsområde. Vård- och omsorgsförvaltningen ansvarar för att omsätta planen i praktisk handling. Alla aktiviteter som genomförs och som är relaterade till nämndens åtgärder kommer att sammanställas och redovisas i samband med delårsuppföljning per augusti 2023.

I samband med äldrenämndens beslut om verksamhetsplan och budget beslutas även interkontrollplan för 2023.

Förvaltnings utredare, strateg och ekonomichef föredrar ärendet för nämnden.

### Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 1 februari 2023
- Bilaga 1, Verksamhetsplan och budget 2023–2025
- Bilaga 2, Uppföljningsplan Äldrenämnden 2023

### Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

### Särskilda yttranden

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M) och Rigmor Stenmark (C) anmäler ett särskilt yttrande:

Vi hade en gemensam budget för Uppsala kommun, som inte är grund för föreliggande förslag varför vi avstod därför att delta i beslutet.

Mycket är bra i verksamhetsplanen, och skulle ha funnits där även med ett Alliansstyre. Dock saknar vi en tydlighet att vi behöver ett nära samarbete med civilsamhälle och näringsliv – det offentliga kan inte ensamt lösa alla problem.

Dock är grunden i vår kritik våra olika budgetar. Till skillnad från styret (S V MP) som, förutom tidsbegränsade satsningar på fler mellanchefer, enbart angivit förslag på besparingar i sin budget (i huvudsak färre sjukskrivningar och färre hyrsköterskor), så har Alliansen en rad förslag för bättre kvalitet inom äldreomsorgen i Uppsala.

Vi anser att kvalitén är överordnad driftsformen och därför anser vi att man behöver göra en översyn av hela ersättningssystemet inom vår verksamhet. Vi anser visserligen att personalen är en nyckel för god kvalitet, och att vi behöver stärka kompetens och ledarskap (vilket vi också avsett pengar för i vår budget), men det viktigaste perspektivet i vår verksamhet är att vi säkerställer en god vård och omsorg och ett effektivt förebyggande arbete, där de äldres behov och önskemål ska vara i centrum.

En viktig åtgärd för högre kvalitet är att färre personal besöker de äldre i ordinära boenden (hemsjukvård och hemtjänst), varför vi avsatt medel för detta. Det är dock bara ett exempel på hur vi behöver arbeta med kvalitén över hela linjen. Vi har exempelvis många slitna lokaler, särskilt i egenregi, och bra och trivsamma lokaler tror vi också är viktiga för trivsel och välbefinnande för de vårdtagare som har sin bostad i våra särskilda boenden.



Äldrenämnden  
**Protokoll**

Datum:  
2023-02-16

Carina Kumlin (UP) anmäler ett särskilt ersättaryttrande:

Utvecklingspartiet demokraterna har i KF presenterat sin mål och budget för 2023 med plan för 2024 och 2025. Utöver den budgetmotion och övergripande stöd till minoritetsstyrets Mål och budget avstår vi ifrån att ta ställning till mer detaljerade budgetar i Äldrenämnden.

## § 14

# Internkontrollplan 2023 och analys enligt reglemente 2022 – för Äldrenämnden

## ALN-2023-00044

### Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** i sista kontrollområdet ”Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv” lägga till följande:

Kontrollmoment ”Säkerställa att det inte förekommer oegentligheter inom egen regi”, med kontrollmetod ”Kontroll genom uppföljning med brukare och anhöriga, samt av den egna personalen att det inte förekommer välfärdsbrottslighet” där tidpunkten är ”Bokslut per augusti och Årsbokslut”,

2. **att** godkänna Internkontrollplan 2023 och analys enligt reglemente 2022 – för Äldrenämnden enligt ärendets bilaga, samt

3. **att** överlämna den till kommunstyrelsen.

### Sammanfattning

Äldrenämnden upprättar årligen en internkontrollplan och resultatet rapporteras till nämnden i den omfattning som fastställts. Planen ska vara ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen och rapporteringen av den ska ge nämnden en övergripande bild om vilka områden som fungerar tillfredsställande eller kräver beslut om åtgärder.

Internkontrollplanen ska försäkra att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt, den finansiella rapporteringen och information om verksamheten är tillförlitlig samt att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter, policyer och riktlinjer.

### Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 20 januari 2023.
- Bilaga, Internkontrollplan 2023 och analys enligt reglemente 2022 - för Äldrenämnden

### Yrkanden

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M), Ulf Stjernefeldt (M), Rigmor Stenmark (C) och Lena Sandström (M) yrkar, med bifall från nämnden, att i sista kontrollområdet ”Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv” lägga till följande:

Kontrollmoment ”Säkerställa att det inte förekommer oegentligheter inom egen regi”, samt kontrollmetod ”Kontroll genom uppföljning med brukare och anhöriga, samt av den egna personalen att det inte förekommer välfärdsbrottslighet”. Tidpunkt är ”Bokslut per augusti och Årsbokslut”.

### Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag, med tillägg enligt Jonas Segersams (KD) m.fl. yrkande, och finner att nämnden beslutar så.

### Särskilda yttranden

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M) och Rigmor Stenmark (C) anmäler ett särskilt yttrande:

Vi anser att Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv ska omfatta såväl privata utförare som den egna verksamheten. Inom äldreomsorgen arbetar huvuddelen av personalen, såväl hos fristående utförare som i kommunens egen regi, i brukares hem och privata miljöer oavsett om det är egna eller särskilda boenden. När man kommer brukare så nära är det upplagt för att det kan förekomma välfärdsbrottslighet och oegentligheter. Det är därför viktigt att dessa risker följs upp fortlöpande.

Därför är vi tacksamma för att det yrkande om ett tillägg i internkontrollplanen som förtydligar detta ansvar bifölles.

## § 15

### Rapport av ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen (2001:453) (SoL), kvartal 4 2022

#### ALN-2022-00262

##### Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** godkänna rapporten om beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som den 31 december 2022 inte har verkställts inom tre månader, eller där avbrott i verkställighet pågått i mer än tre månader, samt

2. **att** lämna över rapporten med bilagor till kommunfullmäktige.

Rapporten har tagits fram för att följa nämndens rapporteringsskyldighet enligt 16 kap. 6 f–h §§ SoL.

##### Sammanfattning

Äldrenämnden har jämlikt 16 kap 6 f–h §§ SoL skyldighet att kvartalsvis rapportera till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), kommunens revisorer och kommunfullmäktige gynnande beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL som ej verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Rapporten ska ange vilka typer av bistånd besluten gäller och hur lång tid som förflutit från dagen för respektive beslut.

Det senaste kvartalet har totalt 27 beslut rapporterats som ej verkställt inom tre månader. Av dem gällde 8 män och 19 kvinnor.

Orsakerna till att besluten enligt SoL inte har verkställts är (antal inom parentes):

- Specifika önskemål (6),
- Medverkar inte till verkställighet (5),
- Hälsotillståndet är/har varit ett hinder merparten av väntetiden (1),
- Tackat nej med anledning av tveksam till beviljat bistånd/insats (6).

Under kvartal 4 2022 har fyra beslut – där personer väntat längre än tre månader – verkställts. Av dessa beslut avser tre särskilt boende och ett kontaktperson.

Äldrenämnden  
Protokoll

Datum:  
2023-02-16

Under kvartal 4 2022 har fem beslut avslutats utan verkställighet. Av dessa beslut avser tre dagverksamhet och två särskilt boende. Orsaker till att besluten avslutats utan verkställighet är att personer inte vill flytta just nu eller har av sagt sig insatsen.

### Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 27 januari 2023
- Bilaga 1 a, Sammanställning av ej verkställda SoL-beslut kvartal 4 2022
- Bilaga 1 b, Tid för verkställighet kvartal 4 2022
- Bilaga 2, Rapportering till kommunfullmäktige av ej verkställda gynnande beslut enligt socialtjänstlagen (SoL), kvartal fyra 2022

### Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

## § 16

# Val till Uppsala kommuns funktionsrättsråd ALN-2023-00006

### Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** utse Cecilia Forss (M) till ledamot i Uppsala kommuns funktionsrättsråd.

### Sammanfattning

Äldrenämnden ska utse en ledamot till Uppsala kommuns funktionsrättsråd i enlighet med rådets föreskrifter. Funktionsrättsrådet har som syfte att föra diskussioner och samverka i övergripande policyfrågor och för informationsspridning, samt opinionsbildning inom funktionsrättsområdet.

Äldrenämnden bordlade valet till Uppsala kommuns funktionsrättsråd vid sammanträdet den 16 januari 2023.

### Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 18 januari 2023

### Yrkande

Jonas Segersam (KD) nominerar Cecilia Forss (M) som ledamot i Uppsala kommuns funktionsrättsråd.

### Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan utse Cecilia Forss (M) till ledamot i Uppsala kommuns funktionsrättsråd och finner att nämnden beslutar så.

## § 17

### Informationsärenden

#### 1. Covid-19

Förvaltningsdirektören informerar nämnden om läget i nämndens verksamheter när det gäller Covid-19. För första gången på väldigt lång tid finns inga smittade brukare.

#### 2. • Besök i nämndens verksamheter

Förvaltningsdirektören informerar nämnden om formerna för de förtroendevaldas besök i nämndens verksamheter.

#### 3. Lillsjögården

Förvaltningsdirektören och avdelningschefen för boenden informerar nämnden om förvaltningens arbete att på Lillsjögårdens äldreboende genom samutnyttjande skapa platser för brukare inom socialpsykiatrin.

#### 4. Nationell tillsyn av medicinsk vård och behandling vid särskilt boende för äldre

Förvaltningsdirektören informerar om Inspektionen för vård och omsorgs (IVO) nationella tillsyn av medicinsk vård och behandling vid särskilt boende för äldre.

#### 5. Seniorerbjudande på Uppsalas restauranger

Förvaltningsdirektören informerar nämnden om den välbesökta webbsidan Seniorerbjudande på Uppsalas restauranger och att många restauranger har anslutit sig och erbjuder rabatt till seniorer.

#### 6. Hitta och jämför

Förvaltningsdirektören informerar nämnden om att Hitta och jämför – en sökinsats på webben för att jämföra särskilda boenden – verkställs i mars 2023.

#### 7. Finalist i Arla Guldko 2023

Förvaltningsdirektören berättar att Lundagården Uppsala är finalist i Arla Guldko 2023 för bästa seniormatglädje.

## § 18

# Anmälan av äldrenämndens delegationsbeslut för perioden 8 december 2022 till 8 februari 2023

## ALN-2023-00040

### Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** godkänna redovisningen av delegationsbesluten för perioden 8 december 2022 till 8 februari 2023.

### Sammanfattning

Till nämnden anmäls delegationsbeslut enligt förteckningen nedan.

1. Lista över delegationsbeslut enligt socialtjänstlagen (SoL) vid organisationsenhet Bistånd Västra i december 2022
2. Lista över delegationsbeslut enligt SoL vid organisationsenhet Bistånd Östra i december 2022
3. Protokoll från äldrenämndens individutskott 15 december 2022
4. Lista över delegationsbeslut enligt SoL vid organisationsenhet Bistånd Västra i januari 2023
5. Lista över delegationsbeslut enligt SoL vid organisationsenhet Bistånd Östra i januari 2023

### Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.



## § 19

### Anmälningssärenden till äldrenämnden för perioden 8 december 2022 till 8 februari 2023

#### ALN-2023-00080

##### Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** notera ordförande Tobias Smedbergs (V) anmälan om särskild aktivitet med partigruppen S, V och MP den 6 mars 2023 till protokollet, samt
2. **att** i övrigt notera anmälningssärenden för perioden 8 december 2022 till 8 februari 2023, enligt ärendets förteckning, till protokollet.

##### Sammanfattning

Ordförande Tobias Smedberg anmäler på sammanträdet en särskild aktivitet med partigruppen S, V och MP den 6 mars 2023.

Till nämnden anmäls i övrigt ärenden enligt förteckningen nedan.

1. Dom från förvaltningsrätten 7 december 2022
2. Dom från förvaltningsrätten 20 december 2022
3. Dom från förvaltningsrätten 12 december 2022
4. Beslut från förvaltningsrätten 23 januari 2023
5. Dom från förvaltningsrätten 23 januari 2023
6. SKR:s webbutbildning för politiker i socialnämnd: Vad är socialtjänst?
7. Verksamhetsplan 2023 för samråd och tjänsteledning HSVO Uppsala
8. Information om avveckling av IT-komponenten DokÄ
9. Kommunrevisionens granskning av kommunens arbete med trygghetsskapande åtgärder daterad 27 januari 2023
10. Skrivelse från Synskadades riksförbund: Allt färre synskadade äldre får hemtjänst – nu lanseras kravlista, 27 januari 2023
11. Protokoll från äldrenämndens arbetsutskott 8 december 2022
12. Protokoll från äldrenämnden 15 december 2022
13. Protokoll från äldrenämnden 16 januari 2023

Äldrenämnden  
Protokoll

Datum:  
2023-02-16

### Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag, med tillägg av anmäld partigrupsaktivitet, och finner att nämnden beslutar så.

Äldrenämnden  
**Protokoll**

Datum:  
2023-02-16

## § 20

### **Byte av dag och tid för nämndens sammanträde i maj**

Äldrenämnden beslutar att nämndens sammanträde i maj flyttas till onsdagen den 10 maj 2023 klockan 9.00–12.00.

## § 21

### Deltagande konferens och möten

Ordföranden informerar om SKR:s webbutbildning ”Vad är socialtjänst?” och att det är fritt för nämndens förtroendevalda att genomföra utbildningen. Arvode utgår dock inte för utbildningen.

Ordföranden informerar nämnden om nämndens temadag med verksamhetsbesök som planeras till fredagen den 26 maj 2023. Program för dagen kommer senare.

## § 22

### Frågor från nämndens ledamöter

Det finns inga anmälda frågor att besvara.

Ordföranden informerar nämnden om förfarandet när en ledamot vill ställa en fråga. Frågan ska anmälas senast måndag lunch samma vecka som nämnden sammanträder. Förvaltningen har då möjlighet att förbereda ett svar till nämndsammanträdet.